

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Librería Espanyola, Rambla del Mitj. 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico. 2.—Estranger, 2'50

CONCENTRACIÓ

PARLANT días enrera en Cánovas del desarrollo del socialismé á Vizcaya digué «que ls socialistas de Fransa y Alemania deixant lo sistema de guerra aspiran á tenir representació no sols en las corporacions populars sino també en lo Parlament y que contra aqueixas aspiracions insidiosas hi ha que prevenirse, perque no succeheixi que arribi á haverhi com á Marsella un Ajuntament completament socialista.»

Si son certas aquestas manifestacions de que ha donat compte un telegrama de San Sebastián, es precis confessar que no pot parlar-se ab mes franquesa per no dir ab mes descaró.

Tant se valdria consignar que 'l partit socialista está fora de la ley, lo qual no succeheix ni en l'autocrática Alemania, ni en la republicana Fransa.

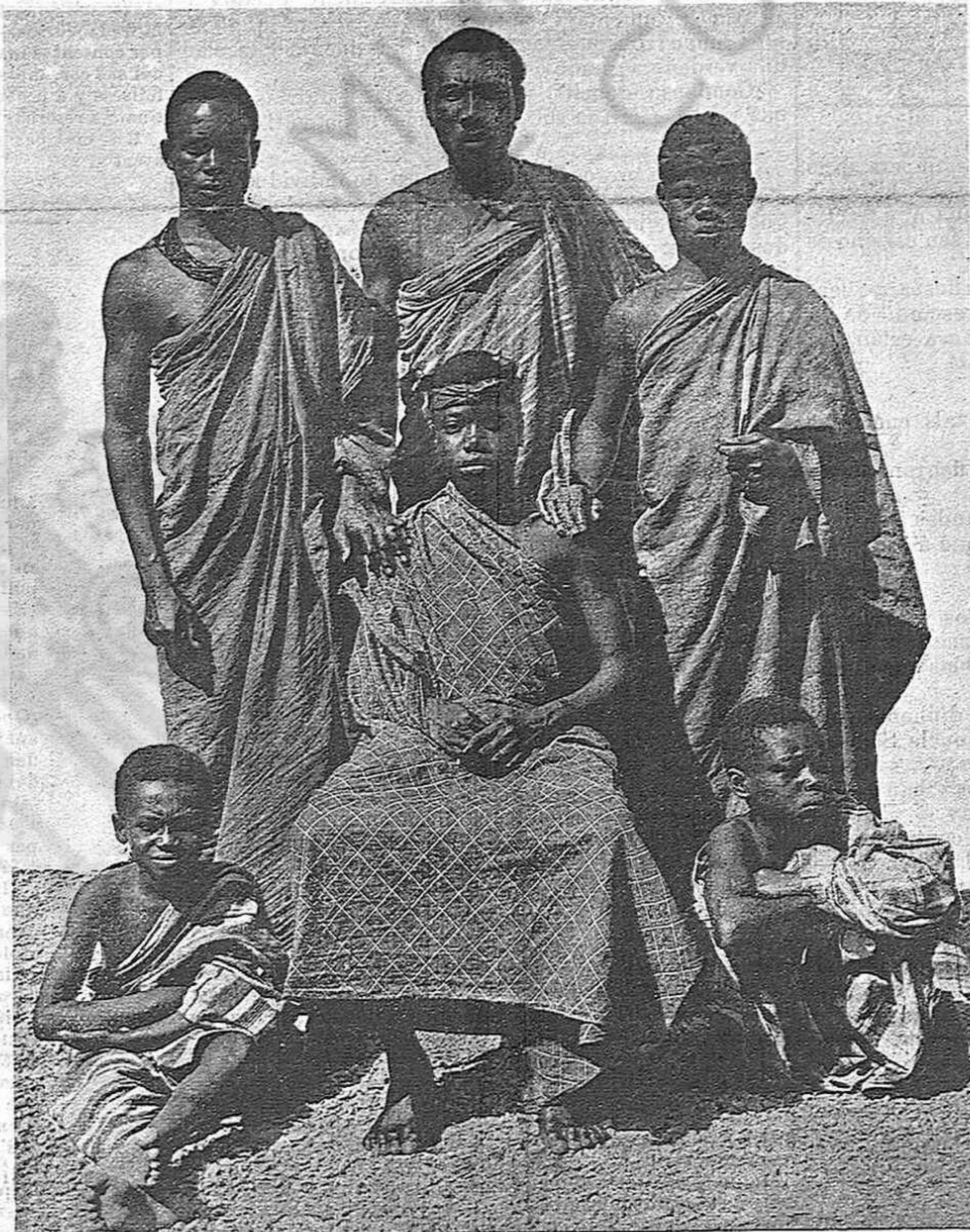
En aquestes dos paisos los socialistas tenen obertas las portas del dret polítich comú á tots los ciutadans. Poden acudir y acuden als comicis, poden nombrar y nombran representants en totas las esferas de la representació popular desde 'l parlament al municipi, y mereixen lo respecte dels poders constituïts.

Donchs bé: de aquesta legítima apelació als medis legals, el nostre canceller de fanch ne diu aspiracions insidiosas. Y la sola perspectiva de un Ajuntament com el de Marsella format enterament de socialistas, el treu de test y l'alarma fins al extrém de obligarlo á prevenirse.

Pero no necessita sols que un Ajuntament siga socialista homogeneo per decidir-se á manejar la porra de l'arbitrarietat. Ara mateix acabém de veure com s'ha donat carpetasso á quatre tristos regidors socialistas que havian de formar part de la corporació municipal de Bilbao. Aquests quatre concejals eran quatre llevors que ab el temps podian germinar y fructificar, y en Cánovas ha procurat escaldarlas, esterilissantlas.

Y contra las reclamacions legítimas dels electors obrers, ha ensenyat desseguida l'amenassa de la forsa bruta. Aixís pretén ofegar lo qu'ell ne diu aspiracions insidiosas, y que en puritat no es altra cosa que l'as-

LOS ASCHANTIS Á BARCELONA

Individuos de la tribu.

Fot. Rus.

rentoria, lo deber de contestar resolutament á las monstruosas bravucanadas de un home polítich decrépito, que ho ha perdut tot menos la soberbia.

La llum que aclareix lo camí pera ferho cumplidament, aquesta vegada ns vé de la treballadora ciutat de Alcoy.

Allá ha tingut efecte un meeting convocat pels representants de la Fusió republicana y tals y tan persuasivas han sigut las explicacions del Sr. Dualde, que la majoria dels obrers socialistas alcoyans plens d'entussiasme s'han adherit á la Fusió. En un manifest, plé de bon sentit, aixís ho expressan. Ben vinguts sigan.

Son funest apartament de la política desde l'any 86, no'ls ha produhit mes que desventuras y desenganys. En cassos compromesos promoguts per qüestions de treball, s'han trobat sense representació y fins guanyant en alguna ocasió, resulta qu'en conjunt han perdut. En lloch de avansar han retrocedit. Aixís ho reconeixen y ho declaran en lo seu manifest.

Importa, donchs, lligar la seva sort á la del partit republicá, per empendre una acció enérgica y decisiva, tant forta per lo menos com la que caracteriza 'l periodo de la Revolució de Setembre, en que las massas obreras formavan unánimes en las filas republicanas, y mes intelgent que aquella, ja que no en vá ha passat per uns y altres un llarch periodo de amarga y profitosa experiencia.

Si fins ara 'l socialisme y altres doctrinas referents á l'organización obrera ho han fet servir los monárquichs com element de segregació pera restar foras á la causa republicana á fi de seguir gobernant tranquilament y á despit de tota oposició seria y constant, avuy se necesitaria ser cego per no comprendre que s'imposa una rectificació radical en la conducta del element obrer. La República reclama 'l seu apoyo y en lo camp republicá trobará sens dupte 'l terreno mes abonat pel cultiu de sas legítimas aspiracions. Quan menos, may la República negará al obrer socialista lo dret á participar de la vida legal, que tan descaradament li han conculcat los monárquichs, apenas ha mostrat inclinacions á usarlo, en las elecciones municipales de Bilbao.

piració á exercitar un dret reconegut á tots los espanyols sense distinció, sigan ó no sigan socialistas.

S' imposa, donchs, com una necessitat política pe-

la vida legal, que tan descaradament li han conculcat los monárquichs, apenas ha mostrat inclinacions á usarlo, en las elecciones municipales de Bilbao.

* *

Un altra consideració. A la sombra del desgabell, de la falta de fé, de la sofisticació constant que caracteritza 'l període de la restauració i de la regència; aprofitantse del descontent qu' engendran las imprevisions, los errors y 'ls despilfarros dels governs monárquichs, s' está condensant fa temps una reacció terrible, que té per última fórmula la preponderancia del carlisme.

Contra aquesta amenassa, cada dia mes imminent, precisa formar una gran concentració de tots los elements democrátichs, y en ella 'l partit republicá y las massas obreras tenen senyalat un siti de honor y de perill.

¡Ay de tots, ay d' Espanya, si la tempestat que s' está formant, arriba á trobarnos dispersos y desprevinguts!

P. K.

LA CAIXA DELS SOLDATS

RESUM DE COMPTES

Distribuhit lo fondo que lograrem reunir ab la publicació de nostre *Número extraordinari*, hem cregut convenient resumir los comptes de distribució que hem vingut publicant mentres hi ha hagut fondos.

L' import líquid del citat número ascendí á Ptas. 3.591'57 segons comptes detallats que publicarem oportunament. Ab aquesta suma hem pogut socorre á 149 soldats ferits ó malalts procedents de Cuba ó de Filipinas en la següent forma:

Per	3	socorros de Ptas.	10	.....	.....	Ptas.	70
>	77	>	20	.....	.....	>	1.540
>	1	>	.....	.....	.....	>	20'42
>	39	>	25	.....	.....	>	975
>	5	>	30	.....	.....	>	150
>	6	>	40	.....	.....	>	240
>	10	>	50	.....	.....	>	500
>	1	>	.....	.....	.....	>	51'15

Total: 149 socorros de import ..... Ptas. 3.591'57

OS carlins están molt empipats ab lo govern perque aquest els hi enviá un delegat á la vetllada que tractavan de celebrar en lo seu cassino de Madrid.

Com que 'ls agrada desbarbar sense testimonis, van prescindir de celebrar la vetllada, y ara están que

trinan, dihent que se 'ls coarta la *libertat*.

¡La llibertat! ¡Y son carlins, y com á tals enemichs acérrims del régimen lliberal!...

¿Cóm s' explica aquesta contradicció flagrant entre las sevas doctrinas y la seva conducta?

En materia de lógica política 'ls carcundas son com aquell burro que no podia caminar perque á cada pas que donava 's trepitjava 'l ronsal.

Los japonesos se las tenen tiessas ab los yankées.

De moment els envían notas en una tessitura tan alta, que únicament poden arribarhi 'ls pobles que á mes de bona veu tenen vergonya.

Si las notas no bastan—clarament ho diuen—apellarán á tots los medis per evitar que 'l oncle Sam se cruspeixi 'l desitjat grupo de *Sandwichs*.

En totas aquestas, las Cámaras *yankées* s' han tancat sense votar 'l aneixió de las islas de Haway.

Durant las vacaciones podrán meditar lo context de las notas japonesas... y pot ser se 'ls passi la gana. Sobre tot si 'l nostre Cánovas continua tractantlos á cor que vols, cor que desitjas.

En Moret, al publicar lo seu discurs de Zaragoza ha esmenat los párrafos mes peliaguts. Las personas que van sentirlo y que ara 'l llegeixen, se 'n fan creus.

La taberna fusionista acabarà per perdre tots los parroquiáns. ¡Vaya una manera mes escandalosa de aygualir lo vi!...

Las personalitats mes ilustres de la Fusió republicana han emprés una campanya de propaganda, qu' está donant los millors resultats. Per tot arreu se reanima 'l esperit públich, trobant la Fusió 'l concurs entusiasta de tots los homes de bona voluntat, amants de la Patria y de la República.

A Segovia y á León han ressonat accents virils, demostrant que únicament la República espanyola posseheix la solució al problema de Cuba. L' autonomia oferta pels monárquichs es sospitosa, com sospitós es lo sufragi universal qu' ells practican y 'ls drets democrátichs que han consignat á la llei, sols pel gust de tram-

pejarlos. L' autonomia en la seva essencia, sols pot desenvoluparse al amparo de la República.

Contra aquesta forsa irresistible de la rahó, no hi prevalen arguments, y per aixó, sens dupte, las autoritats de León, mentres durá 'l *meeting* republicá tinguieren las tropas aquarteladas y sobre las armas.

D' aquesta manera responen los governs monárquichs á la pacífica propagació de las ideas republicanas tan convenientes á la salvació de la patria.

Pero tassin lo que vulguin, hi ha dos cosas que no se las treuran may mes de sobre: la pudridura y la por.

Quan vingui 'l hora, ni 'l empena se 'ls haurá de dar per ferlos caure. De un tremolor espontáneo se 'n aniran á terra fets á micas.

L' Hisenda té intenció de pulirse 'l quartel de caballería de Vilanova y Geltrú, 'l escorxidó, lo mercat about se ven lo peix y dos edificis que serveixen d' escoles públicas.

Aixis es com s' ha de fer: deixar á las poblacions sense tripa ni moxa.

Ara no mes falta que anuncihi la venta dels vilanovins á pública subasta.

Y ja hi arribarem. Un govern que durant tant temps se 'ns está rifant, no tindrà res d' extrany que al últim se 'ns vengui, per acabar de una vegada.

Lo terme de la guerra de Cuba á plasso fixo.

D. Anton ho ha dit: pel próxim novembré cambiará completament 'l estat de la guerra, y entre desembre y janer *puede y debe quedar acabada*.

Lo que jo crech que *pot y deu quedar acabat* no entre desembre y janer, sino ara mateix es la facultat omnimoda que s' ha pres lo govern d' escorxar al país arrancantli la pell y fentli derramartota la sanch.

Aixó si que s' ha de acabar, y com mes aviat millor.

Portugal está que bull. La nació ha quedat empobrida, los governs han perdut lo rumbo y 'l disgust es immens en tot lo país.

Lo partit republicá treballa activament, y creix 'l agitació y aumenta 'l temor dels que manan, que per tot veuen conspiracions, somians alsaments y recelan una verdadera girada de truyta.

¡Confiansa, donchs, qu' en materias políticas, algunas vegadas surt lo sol per la banda de ponent!...

Continuan presos un bon número de individuos declarats ignocents pel Suprem. Consell de Guerra. Lo govern diu que 's veu impossibilitat d' expatriarlos, per dos motius: primer, perque careix de fondos per costejarlos lo viatge, y en segon lloch, perque assegura que las nacions ahont podrien anar destinats se negan á admetre'ls.

Es molt possible que transportats á convoys, com si siguessin criminals, els governs extrangers els neguin 'l hospitalitat. De manera que de aquesta negativa 'l únich culpable en tal cas es lo govern espanyol per la seva manera de procedir.

Pero la situació de aquells infelissos va fentse insostenible. ¿Per qué si han de ser expulsats d' Espanya, no se 'ls deixa en llibertat, donantse'ls un plasso prudencial perque cada hū se 'n vaja al país ahont tingui per convenient? Aquesta solució, després de tot, seria la mes justa, y la mes práctica.

CARTA DE FORA.—*Monjos*.—Tenim aquí un arcalle que 's diu Sr. Morrut, y que com á tipo de cacich de poble pot servir de mostra. Per traficas electorals no 'n hi ha un altre; pero aixó sí, 'ls seus jochs de mans son grollerots, y en últim extrém sempre té un revolver per apoyarlos. S' alaba de la protecció que li dispensa 'l Pantorrillas barceloní y de tenir sempre á la seva disposició á la benemérita. Ja venhen si n' estém de ben guarnits ab un senyor feudal del seu calibre!... En las últimas eleccions li preguntaren:—¿Y donchs que no fa eleccions avuy, Sr. Morrut?—Y ell va respondre:—No: 'ls días de festa no tra ballo.—Y la veritat es que va treballar per tothom, confeccionant una candidatura, en la qual ell com sempre quedava per arcalle.

Pero aixó es res, en comparació á la que tenia reservada al jovent del poble. S' acostava la festa major y reuni á la jovenalla:—Si 'm doneu tant—digué—jo m' encarregaré de la festa y no tindreu cap mal de cap.—Los joves s' hi convingueren; pero ab la condició de que tenia de salvarlos del compromís que tenian ab los vehins de alguns pobles de donarlos 'hi entrada franca al ballo.—Digué 'que si 'l Sr. Morrut, y 'l día de la festa quan los músichs havian tocat dos ó tres balls, ell mateix acompanyat del agutzil y de la benemérita, obligá á tots los forasters á sortir del envelat dibentlosi que si volían entrarhi havian de pagar vuit rals ó sino que se 'n anessin á dormir á casa seva.

Tot lo poble protesta avuy contra aquesta falta de formalitat y de atenció ab los forasters. Un salvatge seria mes hospitalari que aquest cacich qu' en mal hora hem de rosegar á pesar nostre.

CARTA OBERTA

Excm. Sr. Marqués de Comillas.

Mol: Sr. méu: Li suplico que allá ahont se trobi passant 'l estiu, llegeixi las presents ratllas. M' obliga á pregarli aixis

un dever de humanitat, del qual no 's pot sustreure cap home de cor, siga ó no siga devot, siga ó no siga católich:

Está bé fins á cert punt, Sr. Marqués, que vosté que es un reaccionari incorretjible detesti tot lo que pudi á lliberal y á perseguir semblants ideas dediqui las sevas energias y 'ls seus milions. Lo que no s' explica es que toleri ni un moment mes que 's dongui mal tracte als pobres soldats malalts y ferits que regressan de Cuba á bordo dels vapors de la *Trasatlántica*. ¿Qué li han fet aquells infelissos, dignes de totas las atencions no sols pel seu patriotisme, sino també per la seva desgracia?

Ja s' ha fet proverbial lo malament que menjan á bordo y lo pessimament qu' están instalats, millor que instalats apilotats en sitis esquitats é infectes. Lo viatge de regrés, en tals condicions, ha vingut á convertirse en una segona campanya tant plena de sufriments y de perills com la mateixa de la manigua.

Grans queixas van produhirse quan l' arribada del *Isla de Panay* á la Corunya, y aquestas han anat en augment ab motiu de l' arribada del *Colón* á Santander. Si vol informes detallats, passi la vista pel número de *La Voz Cantabra*, corresponent al 20 de juliol últim y n' hi trobará d' esgarrafosos. A confirmarlos plenament vingueren á la nostra redacció dos pobres soldats catalans que havian fet lo viatge. Ens contaren cosas horribles. Durant la travessia han suferit tots los soldats lo que no pot dirse, y fins algun han deixat de sufrir per sempre mes. Moriren, Sr. Marqués, moriren y no á consecuencia de las feridas rebudas ni de la malaltia que 'ls aqueixava; moriren envenenats per l' infecció contreta en las bodegas inundadas del seu trasatlántich. La mar rebé 'l cos inanimat de aquells homes, als quals las sevas familias esperavan ab los brassos oberts.

No se aquestas qu' es lo que podrán demanar á Déu en obsequi de vosté. Pero consti que tots los milions que vosté atresora portant y duhent soldats d' Espanya á Cuba y de Cuba á Espanya no han de ser bastants pera desarmar la justa indignació de aqueixas familias desoladas.

Ja que 'l govern, no sé per quins motius, no posa coto á tan grans abusos, apelo Sr. Marqués á la seva conciencia de cristiá y de caballer. No es tolerable que 'ls pobres soldats que tornan inválits, per haver perdut la salut en defensa de la patria que al cap de vall resulta ser la patria dels richs, y per lo tant en manera principal de vosté tingan, per tota recompensa y agraument, de veures tractats á bordo dels seus barcos pitjor que gossos y que tocinos. Aixó clama venjansa al Cel, y si las creencias que professa y de las quals fá sempre tanta gala no son una farsa, jo al lloch de vosté tremolaria com la fulla al arbre, al sol pensament de tenir que compareixer algú dia en presencia de l' eterna justicia, davant de la qual no hi valen influencias y res hi poden los milions.

La ploma privilegiada de Mossén Cinto voldria tenir per entatxonarli aquesta idea, fins á atravesar á foch d' eloqüencia la freda corassa d' or, que sembla que 'l rodeja, y 'm donaria per content si mas paraulas conseguian fer vibrar una sola fibra del seu cor, moventlo á fer esmena del mal causat á tants infelissos y á prevenir el que puguin rebre 'ls molts y molts destinats á retornar á Espanya á bordo dels seus barcos.

Res mes per avuy. Li desitja un moviment de pietat, son atent s. s.

P. DEL O.

AL DE CABRIÑANA

¿Ho veu? Ja vam avisarlo.

Va volguere embolicar en municipalerias de carácter reservat, y no sols ha hagut d' anársen á casa ab las mans al cap, sino que hasta si 's descuyda se queda vosté abonat á un palco del *Abanico* per vint ó vinticinch anys.

¡Ahont s' ha vist aná á ficarse en criticar la moral polítich-regidoresca!...

¿Es espanyol, y no sab que aixó son cosas sagradas,

de las quals fins es peccat parlarne sense respecte?

¿Qué 's figurava, veyám?

¿Que ab el seu feic de denuncias anava á fé *enchiguerar* deu ó dotze personatjes del grupo municipal?

¿Que aquestos rumors que circulan s' ana van á condensar per dar lloch á la justicia

á fé un escarment sonat?

¡Ignocent marqués! Hi ha planxas que 's poden dissimular

quan recauen en pipolis,

atolondrats é ignorants

de las prácticas modernas;

pero, vosté, cervell clar

y ciutadá de criteri;

vosté, que ha d' está enterat

de com marxa aquest tinglado,

¡anarse ara á imaginar

que aquí dos y dos fan quatre!...

¡Candidéas fenomenal!

S' han cumplert las profecias

y ha succehit de *pé á pé*

lo que ja á son temps vam dirli:

vosté 's va volgué posar

á redemptor, y ara 's troba

com qui diu crucificat.

Si senyó; aquellas denuncias

que vosté 'ns va presentar

son un teixit de mentidas;

aquells pobres concejals

als quals tant va comprometre,

son una colla de sants

que diu que 'l día que 's morin

han de ser canonisats;

en fi, dit en dos paraulas,
que 'ls papers s' han trastocat,
y que 'l que 's creva aná á sobre
ha perdut y ha anat á baix.

No olvidi la llissoneta
y veji d' aquí endavant
de no ficarse en camisas
d' onze varas, pues si acás
reincideix, li participo
que 'l qu' es llavoras rebrá.
¡Molt cuydado, Cabriñana!
¡molt cuydado en lo que 's fa!...
Si li passa res, no digui
que no l' hajan avisat.

C. GUMÁ.

CARTAS D' ISTIU

La Barrassa, 29 de juliol.

quí m' té, Sr. Director, respirant els
sanitosos perfums de la montanya y 'ls
no tan saludables aromas de que van
plenas las senyoras que estiuhejan en
aquesta encantadora vila.

La concurrència de banyistas es nu-
merosa y selecta: may hi havia vist
tanta gent.

Hi ha la marquesa del Escardot,
aquella que fa poch va fugir ab un tinent de caballeria.

Hi ha 'l banquer Rapis, que ha quebrat tres cops.

El reputat adroguer Pochpés, el noble fabricant Escanyay-
re, el conegut contratista Trampaengran; es dir, tot personas
finas y de representació social.

Del element oficial, tenim també aquí una colonia molt llu-
hida y no gayre escassa.

Comensi á contar:
Divuyt generals que tots han estat á Cuba y no han pogut
acabar la guerra.

Tres diputats ab las sévas respectivas queridas.

Un canonje de la catedral de Navalcarnero.

El director del Banch de la Manxa.

Y un concejal que té onze processos pendents per irregulari-
tats y traficas municipals, pero dels quals ell espera sortir-
ne bé.

Tampoch estém escassos de personatjes diplomátichs. Sis ó
set ne tenim en aquesta vila, y de tots, encare que ab molta
pena, hi pogut arrencar una confiança ó altra, baix promesa
de no dirne res á ningú.

Pel séu govern, y recomenanti la mateixa reserva, com
igualmente als lectors del periódich, vaig á donarli un extrac-
te de lo que aquests misteriosos personatjes m' han manifestat.

El representant de Turquia diu que lo de Creta tal vegada 's
compliqui y lo de Tessalia potser s' arregli; pero de tots mo-
dos, la Sublime Porta escoltará las indicacions de las poten-
cias, sens perjudiqui de fer després lo que li dongui la gana.

L' encarregat de negocis de Fransa m' ha assegurat que la
pan d' Europa no corra cap perill y que 'l govern francés tracta
d' augmentar considerablement l' artilleria.

El d' Italia m' ha explicat que 'l Papa está bo, que no li fal-
tan may cinch liras á la butxaca y que tot alló de la pobresa
del successor de Sant Pere son infundis dels clericals, que no
's proposan sinó molestar al govern del rey Humbert y veure
de passada si algo se pesca.

També hi parlat ab el representant d' Inglaterra. Aquest
discret diplomátich m' ha dit pestes dels Estats-Units, m' ha
deixat á mister Sherman com un drap brut, m' ha assegurat
que 'l govern inglés está indignadíssim contra 'ls yankees...
Y altres cosas més anava á dirme, quan ha passat per aprop
nostre 'l representant nort-americá y 'l d' Inglaterra se 'n ha
anat de brassat ab ell á pendre un gelat al cassino.

Y are vé la gran noticia, la culminant, la great atracció d'
aquesta carta.

¡Hi vist á en Cánovas! L' hi vist y fins hi he parlat.

L' hem tingut aquí dos dias, set horas y vinticinch minuts.

¡Quín home! Per ell los anys passen en va; 's veu que aixó
dels empréstits no 'l disgusta gayre.

Está més fresch, més alegre, més enrahonador que may.

Hasta m' ha sembiat que no mirava tant contra 'l govern: més
aviat mira contra 'l país.

S' ha mostrat ab mi molt amable y s' ha deixat interviewar
sense ferse pregar gens.

Com aquells acusats que saben de qué se las heuhen, ho ha
negat tot.

L' actitut agressiva dels Estats Units es mentida.

L' aliansa ab el Japó es mentida.

Las reclamacions de mister Woodford son mentida.

Las malas noticias de Filipinas son mentida.

Los partes pessimistas que venen de Cuba son mentida.

Tot es mentida, segons ell; tot, menos el sen desitj de con-
tinuar sent ministre. Aixó diu qu' es veritat.

Per demá 's prepara una gran festa organizada per l' ajunta-
ment en obsequi als personatjes que 's troban aquí.

Y per demá passat s' anuncia un moti ocasionat pels cons-
sums, que 'l poble diu que li es impossible pagarlos.

Però no hi ha cuydado: el gobernador no dorm, y desde ahir
tenim reconcentrats en la vila trenta dos guardias civils.

Hasta un' altra.

FANTÁSTICH.

ERA d' esperar.
Los regidores de Madrid encausats ab motiu
dels gatuperis denunciats per la prempsa y per

l' opinió pública, han sigut absolts per aquella Au-
diencia.

O mes ben dit: lo fiscal ha retirat l' acusació.

¡Quína alegría per en Romero Robledo, amich intím
y protector decidit de aquella taifa de ignoscents!...

Havent sigut absolts y declarats nets de tota mácu-
la, lo que ara correspondria seria nombrarlos regidores
perpétuos.

A la quènta 'ls xanxullos no 'ls fan els concejals: qui
'ls tá son uns ángels invisibles é impalpables, que á
com á tals, escapan á l' acció de la justicia.

En Navarro Reverter, en materia de fer quartos sem-
pre se 'n pensa una de nova.

En lo successiu tindrà que posarse sello á las entra-
das de las corridas de toros.

D' aquesta feta será precís nombrarlo gran banderille-
ro de la cuadrilla conservadora. ¡Quí millor qu' ell, cla-
va 'ls sellos al quarteig, á la mitja volta, al rellans y
sempre aprofitant?

Una frase de 'n Cánovas:
«No ez patriótic jablar de laz reclamaciones de loz
Etzaoz Unioz en laz precentez circunstanciaz.»

—No será patriótic parlarne. Pero molt menos pa-
triótic es encare satisfacerlas.

A la plassa de Sevilla acaba de debutar un torero
anomenat Cánovas.

Y diuhen, per cert, que ho fá molt malament.

Però que 'm dispensin. Pitjor que l' altre Cánovas
que no es torero... y no obstant toreja al país, impos-
sible!

En Sagasta ha tancat tot d' una l' aixeta de la pro-
paganda fusionista. Lo discurs de 'n Moret á Zarago-
sa l' ha alarmat, y ara diu que no convé de cap manera
encrespar l' ola revolucionaria.

¡Vaya un encrespament el que pot produhirse ab el
céfiro blando que brota de la boca del orador fostori-
tero!... ¡Qué n' ocasionará poch de naufragis!...

Però en Sagasta es un home prudent. Patró vell de
un barco que fá ayguas per tot arreu, no vol emboli-
carse.

Avuy com avuy, ab las olas mitj mogudas no es ca-
pás ell de pescarhi un trist xanguet, y ab las olas en-
crespadas se 'n aniria á pico sense remey.

Per lo tant fora ximplerías... arriar velas y un punt á
la boca.

Festa carlista la de Sant Jaume. Jaumet se diu 'l fill
del rey de las húngaras y á la seva salut els de la boy-
na menjan y beuhen.

Avuy s' está cumplint aquell redolí de l' antigua au-
ca de las festas de Barcelona: «Per Sant Jaume me-
lons.»

En un círcul carcunda barceloní van adoptar un me-
nú molt pintoresch:

Entre altres plats hi havia pollos á la bayoneta, ter-
nera á escape y entremeses variados.

Lo día que vulguin anar á celebrar la festa de Sant
Jaume á la montanya, haurán de cambiar de menú. Las
columnas liberals s' encarregarán de guisarlo, y 's far-
rán un tip de tunyina ab arrós, conill ab bolets y cas-
tanyas, estufat de bit debou y per postres pets de
monja y palos de Jacob á desdir.

Ja ho saben: quan tinguin gust, serán servits.

Los negres Aschantis que s' exhibeixen en lo solar
de la Ronda de la Universitat ahont hi hagué instalat
lo Café de la Pajarera forman una tribu molt interes-
sant.

Son robustos, ben formats, tenen cara de inteligents
y demostren aptituts per entrar en los usos de la civi-
lización. Ballan y treballan. No sé si 'ls que fan lo últim
tenen burgés; lo únich que 'm consta es que 'ls que
ballan tenen rey.

Lo rey se 'l portan en los séus viatjes: li adornan lo
cap ab un casquet de vellut vermell, y 'l posan á la
sombra sota un gran para-sol.

Reunits al séu alrededor s' entregan á una ballaruga
extraordinaria. Entre 'ls Aschantis, com en molts altres
païssos, está ben vist que 'ls reys serveixen per fer ba-
llar als séus súbdits.

Però aquests se revenjan, y en lloch de música, li fan
uns esquellots que n' hi ha per taparse las orellas.

En Sagasta á n' en Moret:
—Veste'n á Zaragoza, y parla fort, ben fort; convé
aixecar l' esperit liberal.

En Moret á n' en Sagasta:
—Ja 'l tinch aixecat l' esperit liberal... ¿Y ara qué
faig?

En Sagasta á n' en Moret:
—Deixa'l caure.

¡Plaf!... Estrellat.

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—A-do-na-ren.
- 2.ª ENDAVINALLA.—La nit.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Villarluengo.
- 4.ª GEROGLIFICO COMPRIMIT.—Castellciutat.

Han endavinat totas las soluciones los ciudatans Pere Ses-
quitta; Conxa Sequeda, Un Miranius y P Titella; n' han en-
davinadas 3 Nen Guirnalda, Un Saragatero y J. M. V.; 2 Pep
Tulit y S. Palillos y l no més: Un Aschanti, P. Pinyol y Ma-
ria Bruta.

XARADA
(CONVERSA)

- ¿Cóm se diu ta mare?
- Hu-quarta.
- ¿Y ton pare?
- Hu-dos.
- ¿Y ta germana?
- Quart-tres-quarta.
- Noya, 't fas molt pesada... Tota la teva familia 's compón
de números. Y per fi, tú cóm te dius?
- Hu-dos-tres-quatre. Apa, rumihi.

NOY DE SANS.—Cuba.

MUDANSA

Me va escriure en Gabriel
que lo meu oncle Pasqual
s' ha tornat tot y total
y ja te tot tot lo pel.

R. S. LL. (A) TON DEL MAU.

TRENCA-CLOSCAS

BADÓ LARA

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas lo títu-
de un drama catalá.

MELÓN CANSADO.

LOGOGRIFO NUMERICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8—Nació europea.
- 4 2 3 4 5 6 7—Animal.
- 1 2 3 4 7 8—Pelotari.
- 6 2 3 3 7—Prenda de vestir.
- 3 7 4 7—Animal.
- 6 7 4—
- 8 7—Nota musical.
- 5—Vocal.

LL. DE LA PIPA.

GEROGLIFICH

S
I T T O
O
N O T I
T I I T
T
I I

TRITÓN.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Peret dels Teixidós, Ricardo Anguela, Grego, Sila
Mido, Un Fulano de La Escala, R. Homedes Mundo, P. Buldo,
Sastrinyoli, J. Alemany y Un Marino de Guerra:—Lo qu' envian
aquesta semana no fá per casa.

Ciudadans Melon Cansado, Pepet Panxeta, Llorens Rabassa,
J. S. B., Tres pelotaris de Tarragona, B. Clarinet, Nen Gui-
rnalda del M., Tap de Suro, Surisenti, J. B. Barbé y Ganxel de
Reus:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá J. Staramsa: Va molt bé com sempre.—F. Comas: La
publicarém.—Anton del Singlot: Queda aceptada.—J. G. y A.
C. (Sabadell): L' assumpto es molt delicat. Necessitem saber
si las de que 'ns ocupém d' ell, vostés estarán á las conse-
quencias. En cas afirmatiu ho poden manifestar davant de al-
gún de nostres corresponsals en aqueixa ciutat, el qual haurá
de respondre de que las sevas firmas son auténticas.—Quimet:
Va molt bé: cumplirém los séus desitjes.—Arcadi Escalas: No
'ns fá pessa.—J. Francesch: Com tampoch lo que 'ns envia
vosté.—Jeph de l' Hostia: Veurém de aprofitarlo.—Jeph Curt:
Es incorrecte.—A. Cortina Rivera: Va bé y queda admés.—
Lluís G. Salvador: La gracia de la composició está ab el topo,
y 'l topo tipográficamente no pot reproduhirse.—Jeph de l'
Arpa: Es fluixet y no 'ns convé.—Noy Pinto: Idem, idem.—
Aguileta: Casi, casi lo mateix.—Pebarri (Igualada): varem
triar la carta de la Sra. Trulls, mes acomodada á la índole del
periódich que la qu' enviá vosté.—Flavi: No vá prou bé.—Epi-
gramátich: Tampoch ens fá 'l pes lo que 'ns envia.—Paquito:
Lo mateix li dihéem á vosté.—M. Badia: Va bé; ho utilizarém.
—Pepito Llauné: Idem, idem.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

AUCA DE LA CALOR

Prenguin un bon vano, asséintinse y mentres llegeixen, véntinse.

Tot aixó se 'ls adverteix que en realitat no serveix.

Quan l' hora de subá arriba, en los clatells hi há aygua viva.

El mercuri, fet un brau, ha alcansat ja l' últim grau.

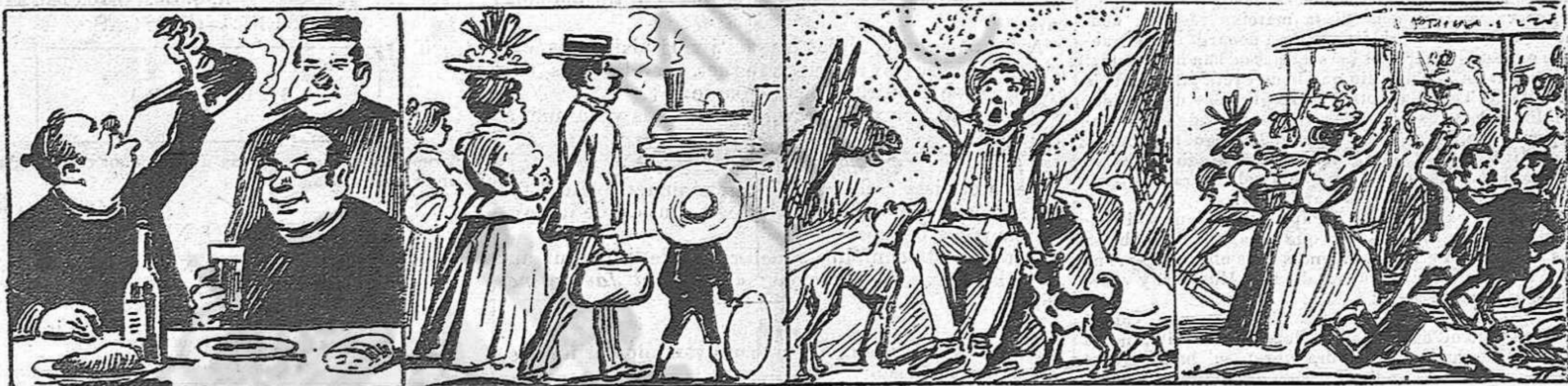

En las fonts, allá al mitj dia, tot es ordre y armonia.

—Per está una mica bé es l' únich remey que sé.

—¡Tot séch, tot mort, tot perdut! ¡Set mesos que no ha plogut!

—¡Bona l' hem feta Maria! ¡Ploure casi cada dia!...

Al clero, per de contat aixó 'l té molt preocupat.

Las familias potentadas se 'n van perdugas mesadas.

—¡Y qu' es divertit el camp! ¡Y qu' es divertit, mal llamp!

El qui vol aná á banyarse, primer té de barallarse.

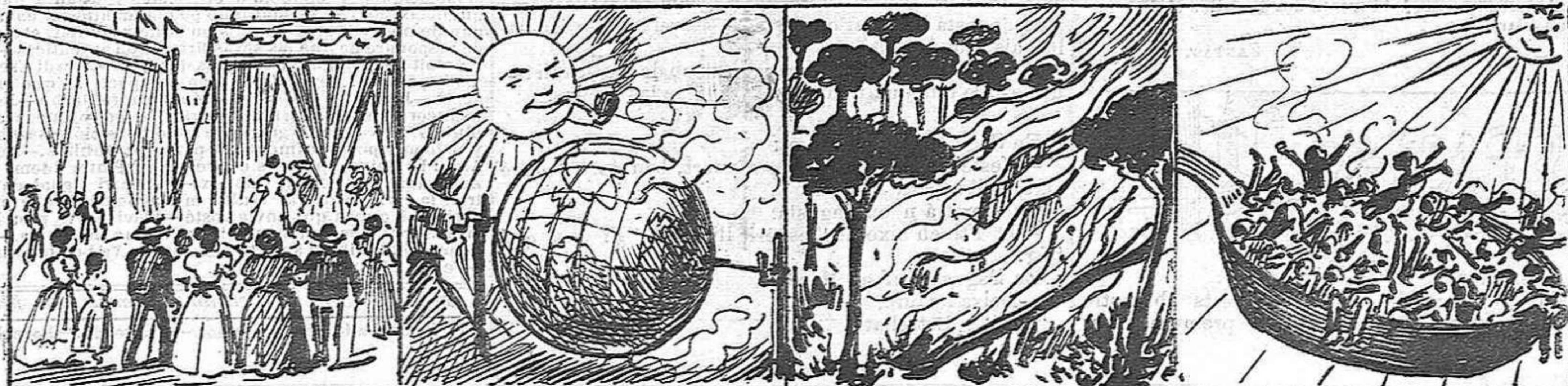

Arriba allá, y ja se sab, generalment no s' hi cap.

—¿Cóm es que son tan pansits! —s que ja 'ls pesquem fregits.

—¡Ara sí que, vaturalisto, per encéndrels no cal misto!

—La miseria, pel que 's veu, abunda per tot arreu.

Pero cada dia hi há festa majó aqui ó allá.

El Sol, entre tant, va fent, tot fumant tranquilament.

Els boscos, per ajudar, també s posan á cremar.

¿Quin porvenir se 'ns espera? Morir d' aquesta manera.